Uludağ Üniversitesi
Eğitim Fakültesi Dergisi
Cilt: XII, Sayı: 1, 1999

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Birinci Sınıflarında Verilen Yabancı Dil Dersleri Hakkında Bir Araştırma

Rüyam KÜÇÜKSÜLEYMANOĞLU*

ÖZET

Bu çalışmada Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı bütün bölümlerde verilen İngilizce dersleri ile ilgili var olan durum, sorunlar, ve alternatif çözümler incelenmiştir. Fakülteye bağlı tüm bölümlerde bu dersi veren 10 öğretim elemanının şu anda kullanılmakta olan seviye tespit sınavı, program, bölümler arası koordinasyon aksaklıklar ve çözümler hakkında bir anket uygulanmıştır. Toplanan veriler niteliksel analiz yöntemi ile incelenmiştir. Daha sonra ortak olan noktalar vurgulanmıştır. Ayrıca iyileştirmeye yönelik görüşlere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İngilizce, standartlaşma, seviye tespit, program, takım çalışması, program.

ABSTRACT

The present study was designed to examine the English courses at the departments of Educational Faculty, Uludağ University. For this purpose, 10 academic staff who give English courses were given a qualitative questionnaire about their opinions on placement test, curriculum, coordination, problems and solutions. All opinions were examined one by one and discussed under some common points. In addition, a set of opinions and suggestions are put forth regarding the improvement of these courses.

* *U.Ü. Eğitim Fakültesi, Yabancı Diller Eğitimi Bölümü İngiliz Dili Eğitimi Program Öğretim Görevlisi*

Key Words: English language course, accreditation, placement test, team work, curriculum.

1. GİRİŞ

Gelişmeleri takip etmek, kendini yenilemek, bunlar sayesinde kaliteli ve çağdaş bir eğitim vermek için öğretmen adaylarının en az bir yabancı dil öğrenmesi kaçınılmazdır. Bunun için ülkemizdeki Eğitim Fakültelerindeki tüm öğrencilere YÖK tarafından Kasım 1997 de öngörülen yeniden yapılanma programı çerçevesinde birinci sınıfta haftada üç saat zorunlu İngilizce dersleri verilmektedir. Bu dersler her üniversitede farklı biçimlerde verilmektedir. Bazı üniversiteler bu dersleri kendi bünyeleri altındaki Yabancı dil Meslek Yüksek Okulları tarafından yürütmektedir. ODTÜ, Anadolu, Boğaziçi, Hacettepe, Ankara Üniversiteleri örneklerinde olduğu gibi.

Bazı üniversiteler de ise bu dersler Rektörlük kadrosunda bulunan okutmanlar tarafından yürütülmektedir. Erciyes, Atatürk, Dicle, Fırat Üniversiteleri gibi. Uludağ Üniversitesinde ise birçok fakültede yabancı dil dersleri Rektörlüğe bağlı Okutmanlar tarafından yürütülmekte, Eğitim Fakültesinde ise İngilizce dersleri farklı kaynaklar tarafından yürütülmektedir. Bu da İngilizce dersleri için yapılması gereken planlamayı koordinasyonu ve dolayısıyla başarıyı olumsuz bir şekilde etkileyebilmektedir.

Bu çalışmanın amacı Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesinde yürütülen yabancı dil İngilizce derslerinin mevcut durumunu saptamak ve bu konu üzerinde çözüm yolları üretmektir. Bunun için çalışmada İngilizce derslerini yürüten öğretim elemanlarının konu hakkındaki görüşlerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Çünkü İngilizce eğitim bir program çerçevesinde verilir, amaçlar belirlenir, amaçlara göre program geliştirilir ve bunlar doğrultusunda materyal ve test hazırlanır ise dil öğrenimi kolaylaşır ve hedefine ulaşır. Aksi taktirde, dil öğrenimi sadece zaman ve emek kaybına, öğrencinin dile karşı negatif tutum geliştirmesine yol açar. Bunun önlenmesi için, yabancı dil (İngilizce) derslerinde acilen bir program geliştirme çalışmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

2. PROBLEM

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı bölümlerde yürütülen zorunlu yabancı dil, İngilizce, dersi ve bu derse bağlı olarak seviye tespit sınavı, program, materyal, iletişim, koordinasyon konuları hakkında öğretim elemanlarının görüşleri nelerdir?

3. EVREN

Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi bünyesindeki Eğitim Bilimleri, Yabancı diller Eğitim, Türkçe Eğitimi, Güzel sanatlar Eğitimi, Beden Eğitimi ve Spor, İlköğretim ve Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümlerin de 1997-1998 öğretim yılında 4389 öğrenci İngilizce dersi almaktadır. Bu dersler, 10 değişik öğretim elemanı tarafından verilmektedir. Bu çalışmada evren üzerinde doğrudan çalışılmış örneklem alma yoluna gidilmemiştir.

4. SINIRLILIKLAR

Araştırma yalnızca Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesine bağlı bölümler ve bu bölümlerde derse giren öğretim elemanları ile sınırlıdır. Üniversiteye bağlı diğer bölümlerde verilen İngilizce dersi kapsam dışında tutulmuştur.

5. ARAÇLAR

Bu çalışmada niteliksel veri toplama yöntemi görüşme kullanılmıştır. Evrene U.Ü. Eğitim Fakültesinde verilmekte olan İngilizce dersleri hakkında seviye tespit sınavı, kur düzenlenmesi, ihtiyaç belirleme, materyal, iletişim ve koordinasyon konularında var olan durum ve olması gerekenler hakkında 10 soru sorulmuştur.

6. VERİLERİN ANALİZİ

Verilerin analizinde araçlar kısmında belirtilen her konu başlığı için öğretim elemanlarının verdikleri gruplanmış daha sonra her grupta verilen ortak yanıtlar niteliksel analiz yöntemi kullanılarak yorumlanmıştır.

7. BULGULAR ve YORUMLAR

Bu çalışmanın sonuçlarına göre Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi zorunlu yabancı dil, İngilizce derslerinde varolan durum ve olması gerekenler Tablo I'de gösterilmiştir.

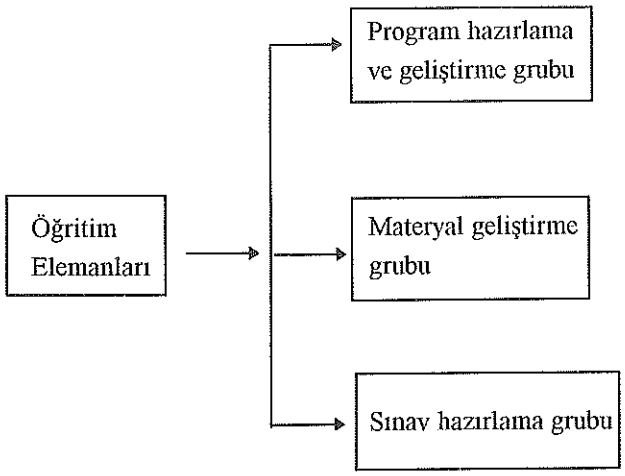
Tablo: I

VAR OLAN	OLMASI GEREKEN
- Öğrencilere seviye tespit sınavı yapılmıyor. (Bazı bölümlerde yapılmış olan sınav ise geçerli ve güvenilir değil). - Öğrenciler seviyelerine göre gruplandırılmıyor. - Öğrencilerin ihtiyaçları belirlenmeden öğretim elemanları ne yapacaklarına karar veriyorlar. Her öğretim elemanı farklı bir yetiye önem veriyor (Okuma, yazma, konuşma vb.) ve derslerini buna uygun şekilde yapıyor. - Öğretim elemanı dersin hedeflerini saptamıyor. Bu yüzden dersler sağlıklı işlenmiyor. - Kullanılan kitaplar bilimsel bir şekilde incelenmeden seçiliyor. - Bölüm ve ABD başkanlıkları ile öğretim elemanları koordinasyon içinde değil. - Verilen sınav ve ödevler birbirine paralel değil. - Derslerde yeterince materyal kullanılmıyor. - Öğrencilerin derse ilgisi vasat düzeyde. - Derslere her sene farklı öğretim elemanları giriyor. - Derslere İngilizce Öğretmenliği ABD dışından elemanlar giriyor. - Derslere giren öğretim elemanları birbirleri ile iletişim halinde değiller.	- Seviye tespit sınavı yapılmalı ve geçerlilik ve güvenilirliği daha önceden kanıtlanmış bir sınav kullanılmalı. - Öğrenciler seviyelerine göre gruplandırılmalı. - - Öğrencilerin ihtiyaçları belirlenmeli ve bu doğrultuda program hazırlanmalı. İhtiyaç belirlemesinin ardından hangi yetiye önem verilmesi gerektiği saptanmalı. - Sene başında tüm hedef ve amaçlar ayrıntılı olarak saptanmalı. - Bölüm ve ABD başkanlıkları öğretim elemanları ile koordinasyon içinde çalışmalı. - Sınav ve ödevler birbirine paralel olmalı. - Materyal kullanımı yaygınlaştırılmalı. - Öğrencilerin derse ilgisi artırılmalı. - Sabit kadro oluşturulup derse bu elemanlar girmeli. Dersler İngilizce Öğretmenliği ABD elemanlarınca verilmeli. - Öğretim elemanları koordinasyon içinde çalışmalı.

Saptanan durum ortada bir koordinasyon eksikliği olduğunu açıkça göstermektedir. Bu da bilimsel olmayan ve keyfi bir eğitimi getirmektedir. Varolan durumun düzeltilebilmesi için şunlar önerilebilir:

1) Seviye tespit sınavı bu konuda uzmanlaşmış kişilerden de yardım alınarak hazırlanmalı ve öğrencilere verilmelidir. Sınav sonuçlarına göre bölüm ve ABD ayrımı gözetmeksizin öğrenciler seviyelerine göre farklı gruplara ayrılmalıdır.

2) Dersin hedef, amaç ve yöntemleri belirlenirken, öğrencilerin ihtiyaçları, gelecekte oluşacak konumları göz önüne alınmalıdır.
3) Ders programı yukarıdakiler doğrultusunda yapılmalıdır.
4) Kullanılan kitap ve materyal seçimi bir uzman komisyon tarafından ciddi ve titiz bir şekilde yapılmalıdır.
5) Verilen sınav ve quizler ortak bir şekilde hazırlanmalıdır.
6) Derslere giren elemanlar her sene değişmemeli. Aynı kişiler bu derslere girip tecrübe kazanmalıdır. Dersler aynı kadro tarafından verilmelidir.
7) Derse giren öğretim elemanları oryantasyona tabi tutulmalıdır.
8) Öğretim elemanları arasında takım çalışmasına önem verilmelidir.
9) Uygulanan programlar için bir denetim mekanizması kurulmalıdır.
10) Öğretim elemanlarının farklı bölümlere gitmesi yerine öğrenciler aynı mekana getirilmelidir. Bu şekilde dersin verildiği mekanlar dersin amaçlarına uygun şekilde tefriş edilebilir.
11) Derslerde video, televizyon, bilgisayar gibi teknolojiden yararlanılmalıdır.
12) Derslere giren öğretim elemanları tarafından Şekil 1'deki gibi alt komisyonlar oluşturulmalı ve takım çalışması yoluyla bu komisyonlar çalıştırılmalıdır.
13) Öğrenciler 2, 3 ve 4. sınıflarda alacakları seçmeli derslerin bir kısmını İngilizce olarak seçmek için teşvik edilmelidir.

Şekil: 1
İngilizce Dersleri Takım Çalışması Modeli

8. SONUÇ

İngilizce derslerine giren öğretim elemanlarının bir araya gelmesi ve beyin fırtınası yapması sonucu daha farklı öneriler geliştirilebilir. Bu öneriler uygulamaya konulduğu zaman, İngilizce derslerinde belli bir kaliteye, öğrencilerin ilgisine ve verimli bir eğitime ulaşılacaktır.

Ülkemizdeki Üniversitelerde akreditasyon ve Yeniden Yapılandırma çalışmaları başlamış, belli üniversiteler ve bunlara bağlı fakülte ve bölümlerde bu konuda çalışmalar uygulamaya konulmuştur. Akreditasyonda en temel nokta, standartlaşmadır. Eğer Uludağ Üniversite Eğitim Fakültesi Bölümlerindeki birinci sınıf Yabancı Dil derslerinde bir standart geliştirilirse bu akreditasyon çalışmalarında ilk basamağı oluşturacaktır.